

UCHWAŁA Z DNIA 22 MAJA 2003 R.

SNO 10/03

Przepis art. 202 § 1 k.p.k. ma zastosowanie, poprzez art. 128 u.s.p., w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przeciwko sędziom, a z uwagi na treść art. 80 § 3 zd. drugie u.s.p. także w postępowaniu w sprawach o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej lub administracyjnej.

Przewodniczący: sędzia SN Andrzej Deptuła.

Sędziowie SN: Wiesław Kozielowicz (sprawozdawca), Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sprawie sędziego Sądu Rejonowego w stanie spoczynku w związku z zażaleniem Prokuratora Okręgowego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 28 października 2002 r., sygn. akt (...) w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej podjął uchwałę:

zaskarżoną uchwałę **u t r z y m a ć** w mocy.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 28 października 2002 r., sygn. akt (...) odmówił zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sądowej sędziego Sądu Rejonowego w stanie spoczynku odnośnie czynów objętych postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową, sygn. akt (...), a mianowicie:

- 1) posiadania, w okresie od nieustalonej bliżej daty do dnia 16 sierpnia 2001 r. w A., bez wymaganego zezwolenia, broni i amunicji, tj. przestępstwa z art. 263 § 2 k.k.,
- 2) znęcania się fizycznego i psychicznego, w okresie od nieustalonego bliżej dnia 1994 r. do dnia 15 sierpnia 2001 r. w A., nad Jolantą K., od nieustalonego bliżej dnia 1996 r. do dnia 15 sierpnia 2001 r. nad nieletnim Bartłomiejem K., polegającego na używaniu wobec pokrzywdzonych słów powszechnie uznawanych za obelżywe, biciu rękami, kopaniu i duszeniu, grożeniu pozbawieniem życia oraz niszczeniu sprzętów gospodarstwa domowego, tj. przestępstwa z art. 207 § 1 k.k.

Prokurator Okręgowy złożył zażalenie na powyższą uchwałę. Zaskarżył ją w całości na niekorzyść sędziego Sądu Rejonowego w stanie spoczynku i zarzucając:

- 1) obrazę przepisu postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 180 § 2 k.p.k. polegającą na przesłuchaniu w toku postępowania dyscyplinarnego lekarza psychiatry Dominiki D., prowadzącej leczenie sędziego Sądu Rejonowego w stanie spoczynku, na okoliczności objęte tajemnicą lekarską, bez zachowania warunków dopuszczających ten dowód, zgodnych z powołanym przepisem kodeksu postępowania karnego, znajdującym zastosowanie w prowadzonym przez Sąd Dyscyplinarny postępowaniu, stosownie do treści art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.), na których to zeznaniach oparte zostały ustalenia będące podstawą podjętej uchwały,
- 2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na nieuprawnionym przyjęciu, że sędzia Sądu Rejonowego w stanie spoczynku, wypełniając swym zachowaniem ustawowe znamiona przestępstwa z art. 263 § 2 k.k. oraz

z art. 207 § 1 k.k., działał w warunkach zniesionej poczytalności, a także uznaniu, iż stopień społecznej szkodliwości czynów sędziego nie jest wyższy niż znikomy, podczas gdy prawidłowa ocena poczynionych ustaleń, bez uzyskania opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, nie upoważniała do przyjęcia niepoczytalności, a także wskazywała na znaczny stopień społecznej szkodliwości czynów objętych postępowaniem, co w konsekwencji powinno skutkować podjęciem uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej sądowej,

wniósł o jej zmianę i zezwolenie na pociągnięcie sędziego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej sądowej za przestępstwa z art. 263 § 2 k.k. oraz z art. 207 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Rację ma skarżący, gdy wywodzi, iż Sąd Apelacyjny z rażącym naruszeniem przepisów procedury, jeśli chodzi o tryb przeprowadzenia dowodu w celu ustalenia stanu poczytalności osoby którą podejrzewa się o popełnienie przestępstwa, poczynił ustalenie będące jednym z powodów nie uwzględnienia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej sądowej. Dotyczy to stwierdzenia, że cyt. „w zakresie zarzutu posiadania broni z amunicją (art. 263 § 2 k.k.), jak również co najmniej w części ustalenia objętego zarzutem z art. 207 § 1 k.k. sędzia z dużym prawdopodobieństwem działał w stanie, w którym miał zniesioną poczytalność”. Ustalenie to oparto na zeznaniach lekarza psychiatry leczącego sędziego w stanie spoczynku (por. zeznania świadka Dominiki D.).

Zgodnie z art. 202 § 1 k.p.k. w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego sąd powołuje co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Ten przepis ma zastosowanie, poprzez art. 128 u.s.p., w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przeciwko sędziom, a z uwagi na treść art. 80 § 3 zd. drugie u.s.p. także w postępowaniu w sprawach o

zezwoleń na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej lub administracyjnej.

Z uwagi na to, że dane znajdujące się w aktach sprawy wskazują, iż w sprawie zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności sędziego w stanie spoczynku, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu w dniu 20 marca 2003 r. postanowił, na podstawie art. 167 k.p.k. i art. 202 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. dopuścić dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów z listy Sądu Okręgowego celem ustalenia czy sędzia miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem w okresie objętym zarzutami opisanymi we wniosku Prokuratora Okręgowego z dnia 25 lipca 2002 r. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie tego sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej. Biegli lekarze psychiatrzy dr med. Andrzej W. i lek. med. Anna B. w złożonej opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 7 kwietnia 2003 r. stwierdzili, że w odniesieniu do zarzuconych czynów sędzia miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem. Ma miejsce stan z art. 31 § 1 k.k. Podali, że sędzia Sądu Rejonowego w stanie spoczynku jest zdolny do brania udziału w postępowaniu karnym. Nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo dokonywania przez niego czynów zabronionych przez prawo w związku z chorobą psychiczną. Opinia ta nie była kwestionowana przez strony i została zaliczona w poczet materiału dowodowego przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu w dniu 22 maja 2003 r.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny nie dopatrywał się „niejasności” lub „niepełności” tej opinii i podzielił zawarte w niej wnioski.

Skoro zatem obwiniony sędzia w okresie objętym zarzutami, i w odniesieniu do zarzuconych mu czynów, miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem, to w myśl art. 31 § 1 k.k. nie można przypisać mu winy. Zgodnie więc z powołanym przepisem „nie

popelniał przestępstwa”. Nie jest zatem możliwe zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej sądowej za zarzucane mu we wniosku czyny.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak w uchwale.